

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Okuma Alışkanlıklarının İncelenmesi

Leyla KAYA¹

Murat ÖZMADEN²

Oruç Ali UĞUR³

¹ Sorumlu yazar, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, kayaleyla507@gmail.com

² Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

³ Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

Özet

Bu çalışmada Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin kitap okuma alışkanlıklarının yaş, cinsiyet, bölüm ve sınıf değişkenleri açısından değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Araştırma grubunu 2019-2020 Eğitim Öğretim yılı Bahar döneminde Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören 246 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada öğrencilerinin okuma alışkanlıklarını ve tutumlarını betimlemeyi amaçlayan tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Gömleksiz (2004) tarafından geliştirilen 31 maddelik beşli Likert tipindeki "Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek uygulamalarından elde edilen veriler SPSS 23 paket programında .05 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Analiz sonuçlarına göre çalışmada yer alan öğrencilerin okuma alışkanlıkları ile yaşları arasında negatif yönde bir ilişki tespit edilmiştir. Erkek öğrencilerin okuma alışkanlıkları kadınlara oranla bazı alt boyutlarda anlamlı şekilde yüksektir. Ayrıca, spor yöneticiliği bölümü öğrencileri ile 2. Sınıfta öğrenim gören öğrencilerin kitap okuma alışkanlıkları diğer bölüm ve farklı sınıf öğrencilerinden anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: kitap okuma alışkanlığı, spor bilimleri fakültesi, spor, öğrenci

Analyzing the Reading Habits of Sports Faculty Students

Abstract

This study aimed to analyze the reading habits of Aydın Adnan Menderes University Faculty of Sports Science students according to age, gender, department and class. The data were collected in the 2019-20 Spring semester and 246 students participated in the study. In the study to collect data Reading Habits scale was used. Gömleksiz initially developed the scale in 2004. The scale has 6 factors and 31 items anchored with 5 Likert type scale. The data were evaluated with SPSS 23.0 for Windows using Pearson Correlation test in addition to Independent samples t test and One-way ANOVA at 95% confidence level. According to analyzed results low level negative correlations were found in the variable reading habits according to age. Besides, male participants had higher reading habit in some of the sub-dimensions. Lastly, sports management and second class students had better reading habits than the other department and class students.

Keywords: Reading habit, sports faculty, sports, student

SUMMARY

Introduction: People are curious creatures and this curiosity prompts people to research and discover uninterruptedly (Aktaş & Üstün, 2017). The person has always needed reading in order to be able to notice the events and facts around him and to increase his knowledge. In this respect, reading is in an important place for human beings. Knowledge has become much more important nowadays. Therefore, reading is now an indispensable tool of knowledge; because reading has become a precondition for learning (Yılmaz & Benli, 2010). Of course, there are many different ways to access information. Reading is one of the most effective ways to reach information. Reading enables one to acquire and learn information. The more important lifelong learning is to meet people's individual and social needs, the more important it is to acquire lifelong learning skills. Gaining this skill is possible by acquiring the reading habit (Pekkanlı & Kartal, 2010). Although reading habit starts in the family (Camp, 2007), universities are one of the most important places that mediate this habit. However, research and studies have resulted with examples of negative attitudes towards the reading habits of university students (Arslan et al., 2009). For example, in his study Alan (2020) investigated the reading habits of 1580 university students from 19 universities with 17 faculties and found that most of the students in the survey had middle to weak reading profile. The rapid change and development of knowledge also appears in the field of sports. Carrying countries to success in sports will be undertaken by people who will be trained in sports education schools. Taking on these roles depends on the qualification, and level of sophistication. The most important tool for being qualified is the reading habit. Students in higher education institutions that provide sports education should be fully spiritually and physically complete as they receive both physical and mental education (Sunay & Gündüz, 1994), and this education must accompany with reading habit. **Aim:** So, the present study aimed to investigate sports faculty university students according to age, gender, department and classroom. **Material and Method:** The study sample consisted of 246 sports faculty students from Aydın Adnan Menderes University. The participants were chosen according to simple random sampling and voluntarily took part in the study. The data were obtained with Reading Habits Scale. Gömleksiz initially developed the scale in 2004. The scale has six factors and thirty-one items anchored with a 5 Likert type scale. In the analyzes of the data Pearson Correlation test was used in addition to independent samples t test and One-way ANOVA at 95% confidence level. **Results:** Analyze results revealed negative and weak correlation between reading habits of the participants and age. Besides, male students were found to have better reading habits than females. Lastly, sports management students and second class students were also found to have better reading habits than the other department and other class students.

1. GİRİŞ

İnsanlar meraklı varlıklardır ve bu merak insanları kesintisiz araştırmaya ve keşfetmeye sevk eder (Aktaş ve Üstün, 2017). Kişi etrafındaki olay ve olguları fark edebilmek ve bilgi haznesini devamlı arttırmak için okumaya her daim ihtiyaç duymuştur. Okuma bu yönüyle, insan için önemli bir yerdedir. Bilgi artık günümüzde çok daha önemli hale gelmiştir. Bu nedenle okuma, artık bilginin vazgeçilmez bir aracıdır; çünkü okuma öğrenmenin ön koşulu olmuştur (Yılmaz ve Benli, 2010). Şüphesiz bilgiye ulaşmanın farklı birçok yolu vardır. Okuma ise bilgiye ulaşmanın en etkili yollarından biridir. Okuma kişinin bilgi edinebilmesini ve öğrenmesini sağlar.

Yaşam boyu öğrenme insanların bireysel ve toplumsal ihtiyaçları karşılamak için ne kadar önemli ise, yaşam boyu öğrenme becerisini edinmekte o denli önemlidir. Bu beceriyi kazanmak ise okuma alışkanlığının edinilmesiyle mümkündür (Pekkanlı ve Kartal, 2010). Her ne kadar okuma alışkanlığının başlangıcı aile ise de (Camp, 2007), bu alışkanlığa aracı olan en önemli yerlerden biri üniversitelerdir. Fakat yapılan araştırma ve çalışmalar üniversite öğrencilerinin kitap okuma alışkanlıklarına ilişkin

olumsuz tutum örnekleriyle sonuç bulmuştur (Arslan ve ark., 2009). Örneğin Alan (2020) Türkiye'nin yedi bölgesinde ve farklı illerinde bulunan 19 devlet üniversitesinin 17 farklı fakültesinde eğitim alan 1580 lisans öğrencisi ile yaptığı araştırmasında öğrencilerin çoğunun orta düzey veya zayıf okuyucu profillerine uygun olduğunu tespit edilmiştir.

Yukarıdaki bilgilerden de anlaşılabilirliği üzere üniversite öğrencilerine kazandırılması gereken önemli kazanımlardan biri de kitap okuma alışkanlığıdır. Literatürde yer alan çalışmalar incelendiğinde kitap okuma alışkanlığının üniversite öğrencilerinde eleştirel düşünme yeteneğine olumlu katkıda bulunduğunu göstermiştir (Kaçan Softa ve Ulaş Karahmetoğlu, 2015). Ayrıca, okuma alışkanlığının akademik başarı ile ilişkili olduğu da literatürde yer almaktadır (Gündüz, 2015, s.60).

Bilginin hızlı değişimi ve gelişimi spor alanında da boy göstermektedir. Ülkemizi sporda başarıya taşımak, spor eğitimi veren okullarda yetişecek kişiler tarafından üstlenilecektir. Bu rolleri üstlenmek nitelik, donanım ve gelişmişlik düzeyine bağlıdır. Bunun ise en önemli aracı kitaplardır. Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin, hem fiziksel hem de zihinsel eğitim almaları sebebiyle ruhen ve bedenen bütünüyle tam olmaları beklenmektedir (Sunay ve Gündüz, 1994). Çünkü bu öğrenciler, öğretmenlik mesleğine uygun psikomotor, bilişsel ve duyuşsal davranışları kazanmaları beklenir. Fakat, literatür incelendiğinde spor bilimleri fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin okuma alışkanlıklarını inceleyen çalışmaların azlığı göze çarpmaktadır. Bu çalışmalar incelendiğinde Semerci (2002) öğrencilerin okumadıklarını, üniversite kütüphanelerinden yeterince yararlanmadıklarını ve süreli yayınları takip etmediklerini belirtmiştir. Türegün ve Kaya (2019) tarafından yapılan güncel bir çalışmada ise spor bilimlerinde okuyan öğrencilerin okumanın yararına karşı olumlu bir tutuma sahip olduklarını fakat kitap okumaktan hoşlanmadıkları tespit edilmiştir. Dolayısıyla mevcut çalışmada spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin kitap okuma alışkanlıklarının yaş, cinsiyet, bölüm ve sınıf değişkenleri açısından incelenmesi amaçlanmıştır.

2.GEREÇ VE YÖNTEM

2.1.Araştırma Grubu

Araştırmanın grubunu Adnan Menderes Üniversitesine bağlı Spor Bilimleri Fakültesi: Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Antrenörlük Eğitimi, Spor Yöneticiliği ve Rekreasyon bölümlerinde okuyup Formasyon alan öğrencilerden oluşmuştur. Araştırmaya 96 kadın,150 erkek toplam da ise 246 öğrenci katılmıştır.

Tablo 1. Katılımcıların kişisel özelliklerinin dağılımları

Yaş	Min: 18.00; Mak: 25.00; Ort: 20.58; Std. Sap: 1.52		
		Frekans (N)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	96	39.0
	Erkek	150	61.0
	Toplam	246	100.0
Bölüm	Öğretmenlik	120	48.8
	Antrenörlük	78	31.7
	Yöneticilik	16	6.5
	Rekreasyon	32	13.0
	Toplam	246	100.0
Sınıf	1.Sınıf	38	15.4

2.Sınıf	98	39.8
3.Sınıf	73	29.7
4.Sınıf	37	15.0
Toplam	246	100.0

2.2. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılara tarafından geliştirilen kişisel bilgi formunun yanı sıra Gömleksiz (2004) tarafından geliştirilen “Kitap Okuma Alışkanlığına İlişkin Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek, 21’ i olumlu ve 9’ u olumsuz olmak üzere toplam 30 madde ve Sevgi, Alışkanlık, Gerekliklik, İstek, Etki ve Yarar olmak üzere 6 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçekte yer alan maddelerden 1, 3, 5, 6, 8, 16 ve 20. maddeler sevgi alt boyutunu oluşturmaktadır. Alışkanlık alt boyutuna ait maddeler 2, 7, 18 ve 27. maddelerdir. Gerekliklik alt boyutuna ait maddeler 4, 9, 11 ve 13. maddelerdir. İstek alt boyutuna ait maddeler 10, 12 ve 29. maddelerdir. Etki alt boyutuna ait maddeler 14, 17, 25 ve 30. maddelerken, 15, 19, 21, 22, 23, 24, 26 ve 28. maddeler Yarar alt boyutunu oluşturmaktadır. Ölçek 5’li Likert tipinde puanlanmaktadır. Ölçeğin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 ve 13. maddeleri olumsuz (ters maddeler) ifade içerdiğinden ters puanlama yapılmıştır.

2.2. İstatistiksel Analiz

Verilerin analizinde SPSS (23.0) paket programı kullanılmıştır. Öncelikle çalışmada elde edilen verilerin güvenilirliği ölçek alt boyutları için iç tutarlık katsayılarını hesaplanarak belirlenmiştir (tablo 2). Daha sonra verilerin basıklık ve çarpıklık değerleri incelenmiş ve verilerin normal dağılım gösterdiği sonucuna varılmıştır. Bu nedenle katılımcıların yaşları ile okuma alışkanlıkları arasındaki ilişkinin belirlenebilmesi için Pearson Korelasyon testi kullanılmıştır. Katılımcıların kitap okuma alışkanlıklarında cinsiyet farklılıklarının belirlenebilmesi için bağımsız örneklem t testi, bölüm ve sınıf değişkenleri farklılıklarının belirlenebilmesi için ise tek yönlü varyans analizi testleri kullanılmıştır. İkinci aşama testi olarak Tukey’ s Hsd çoklu karşılaştırma testi kullanılmıştır. Verilerin karşılaştırılmasında anlamlılık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir.

Tablo 2. Okuma alışkanlığı tutumu ölçeğinin güvenilirlik test sonuçları

Alt Boyutlar	Sevgi	Alışkanlık	Gerekliklik	İstek	Etki	Yarar
Cronbach’s Alpha	.79	.68	.69	.68	.71	.93

3. BULGULAR

Tablo 3. Yaş değişkeni ve okuma alışkanlığı tutumu ölçeği Pearson korelasyon tablosu

Değişken	Sevgi	Alışkanlık	Gerekliklik	İstek	Etki	Yarar
Yaş	-.112	-.146*	-.131*	-.131*	-0.59	-.121

*p değeri.05 düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 3 de yer alan bulgular incelendiğinde katılımcıların yaşları ile okuma alışkanlığı tutumu ölçeğinin alışkanlık ($r(246)=-.146$; $p<.05$), gerekliklik ($r(246)=-.131$; $p<.05$) ve istek ($r(246)=-.131$; $p<.05$) alt boyutları arasında negatif yönde ve anlamlı ilişkiler bulunduğu görülmüştür. Bu bulgu katılımcıların artan yaşları ile kitap okumayı birer alışkanlık, gerekliklik ve isteğe bağlı bir durum olarak görme düzeylerinin zıt

yönde geliştikleri şeklinde yorumlanabilir. Okuma alışkanlıkları tutumu ölçeğinin diğer alt boyutları olan “sevgi, etki ve yarar” alt boyutları ile katılımcıların yaşları arasında ise istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmadığı görülmüştür ($p>.05$).

Tablo 4. Cinsiyet değişkenine göre kitap okuma alışkanlığı tutum puanları bağımsız örneklem t-testi sonuçları

Alt Boyutlar	Cinsiyet	n	\bar{x}	Ss	Sd	t	p
1. Sevgi	Kadın	96	1.96	0.661	244	-3.606	.00
	Erkek	150	2.30	0.779			
2. Alışkanlık	Kadın	96	1.79	0.632	244	-4.371	.00
	Erkek	150	2.20	0.844			
3. Gereklilik	Kadın	96	2.21	0.505	244	-3.099	.00
	Erkek	150	2.43	0.571			
4. İstek	Kadın	96	2.02	0.840	244	-1.635	.10
	Erkek	150	2.19	0.768			
5. Etki	Kadın	96	1.77	0.724	244	-2.433	.02
	Erkek	150	2.00	0.722			
6. Yarar	Kadın	96	1.59	0.751	244	-2.603	.01
	Erkek	150	1.85	0.770			

Tablo 4’ de katılımcıların kitap okuma alışkanlığı tutum ölçeği puanlarının cinsiyet değişkeni bakımından incelendiği bağımsız örneklem t-testi sonuçları incelendiğinde “sevgi, alışkanlık, gereklilik, etki ve yarar” alt boyutlarında istatistiksel açıdan anlamlı farklar bulunduğu görülmüştür ($p<.05$). Tespit edilen anlamlı farkların tümünün erkek öğrencilerin kitap okuma alışkanlığı tutumları lehine olduğu görülmüştür. Öte yandan ölçeğin “istek” alt boyutunda cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmadığı görülmüştür ($p>.05$).

Tablo 5. Öğrenim görülen bölüm değişkenine göre okuma alışkanlıkları tutumu puanlarının Anova testi sonuçları

Alt Boyutlar	Eğitim Durumu	n	\bar{x}	Ss	Sd	f	p	Fark
1. Sevgi	Beden Eğt. Öğr. ⁽¹⁾	120	2.11	0.775	3	3.213	.02	3>1.
	Antrenörlük Eğt. ⁽²⁾	78	2.22	0.690	242			
	Spor Yöneticiliği ⁽³⁾	16	2.66	1.066	245			
	Rekreasyon ⁽⁴⁾	32	2.01	0.610				
2. Alışkanlık	Beden Eğt. Öğr.	120	2.00	0.741	3	1.597	.19	
	Antrenörlük Eğt.	78	2.13	0.862	242			
	Spor Yöneticiliği	16	2.30	0.936	245			
	Rekreasyon	32	1.85	0.704				
3. Gereklilik	Beden Eğt. Öğr.	120	2.30	0.547	3	1.415	.24	
	Antrenörlük Eğt.	78	2.37	0.516	242			
	Spor Yöneticiliği	16	2.59	0.700	245			
	Rekreasyon	32	2.32	0.593				
4. İstek	Beden Eğt. Öğr.	120	2.15	0.773	3	0.680	.57	
	Antrenörlük Eğt.	78	2.14	0.839	242			
	Spor Yöneticiliği	16	2.19	1.047	245			
	Rekreasyon	32	1.94	0.664				
5. Etki	Beden Eğt. Öğr.	120	1.92	0.676	3	1.061	.37	
	Antrenörlük Eğt.	78	1.94	0.765	242			
	Spor Yöneticiliği	16	2.11	0.996	245			

	Rekreasyon	32	1.73	0.687			
6. Yarar	Beden Eğt. Öğr.	120	1.75	0.728	3	1.353	.26
	Antrenörlük Eğt.	78	1.79	0.821	242		
	Spor Yöneticiliği	16	1.93	1.085	245		
	Rekreasyon	32	1.52	0.591			

Tablo 5’de yer alan bulgulara göre katılımcıların öğrenim gördükleri bölümlerin okuma alışkanlığı tutumu puanlarının istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık oluşturup oluşturmadığı incelenmiştir. Bu doğrultuda sevgi alt boyutunda istatistiksel açıdan anlamlı bir farka işaret ettiği görülmüştür ($F(3-245)=3,213$; $p<.05$). Sevgi alt boyutunda tespit edilen anlamlı farkın kaynağını tespit etmek üzere gerçekleştirilen Tukey testi sonuçlarına göre spor yöneticiliği bölümünde yer alan katılımcılar lehine ve beden eğitimi ve spor öğretmenliği, antrenörlük eğitimi ve rekreasyon bölümü öğrencileri ile anlamlı farklılık oluşturduğu görülmüştür ($p<.05$). Ancak diğer alt boyutlar açısından katılımcıların öğrenim gördükleri bölümlerin anlamlı bir farka işaret etmediği görülmüştür ($p>.05$).

Tablo 6. Sınıf değişkenine göre okuma alışkanlıkları tutumu puanlarının Anova testi sonuçları

Alt Boyutlar	Sınıf	n	\bar{x}	S	Sd	f	p	Fark
1. Sevgi	1. Sınıf	38	2.06	0.825	3	1.333	.26	
	2. Sınıf	98	2.28	0.666	242			
	3. Sınıf	73	2.12	0.740	245			
	4. Sınıf	37	2.07	0.889				
2. Alışkanlık	1. Sınıf	38	1.88	0.751	3	3.526	.02	2>1.
	2. Sınıf	98	2.23	0.841	242			2>3.
	3. Sınıf	73	1.96	0.695	245			2>4.
	4. Sınıf	37	1.86	0.807				
3. Gereklilik	1. Sınıf	38	2.36	0.572	3	1.283	.28	
	2. Sınıf	98	2.41	0.522	242			
	3. Sınıf	73	2.31	0.548	245			
	4. Sınıf	37	2.21	0.631				
4. İstek	1. Sınıf	38	2.09	0.951	3		.12	
	2. Sınıf	98	2.27	0.750	242	1.961		
	3. Sınıf	73	2.04	0.730	245			
	4. Sınıf	37	1.95	0.858				
5. Etki	1. Sınıf	38	1.80	0.740	3		.34	
	2. Sınıf	98	2.02	0.770	242	1.116		
	3. Sınıf	73	1.86	0.619	245			
	4. Sınıf	37	1.86	0.807				
6. Yarar	1. Sınıf	38	1.68	0.786	3	1.404	.24	
	2. Sınıf	98	1.87	0.789	242			
	3. Sınıf	73	1.66	0.676	245			
	4. Sınıf	37	1.65	0.870				

Tablo 6’ da yer alan bulgulara göre katılımcıların öğrenim gördükleri sınıflara göre okuma alışkanlığı tutumu puanlarının istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık oluşturup oluşturmadığı incelenmiştir. Bu doğrultuda alışkanlık alt boyutunda istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunduğu görülmüştür ($F(3-245)=3,526$; $p<.05$). Anlamlı farkın kaynağını incelendiğinde 2.sınıf öğrencilerinin alışkanlık alt boyutunda diğer sınıfta öğrenim gören katılımcılara ait aritmetik ortalama puanlarından daha yüksek ve anlamlı farklılaştığı görülmüştür ($p<.05$). Ancak diğer alt boyutlar açısından katılımcıların öğrenim gördükleri sınıf değişkeninin anlamlı bir farka işaret etmediği görülmüştür ($p>.05$).

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Mevcut araştırma spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin kitap okuma alışkanlıklarının yaş, cinsiyet, bölüm ve sınıf değişkenleri açısından incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Çalışmanın yaş değişkenine bağlı okuma alışkanlığı tutumu ilişkisini inceleyen bulgusunun çeşitli boyutlar ile anlamlı, zayıf ve ters yönde ilişkiye sahip olduğu ifade edilmiştir. Bu durum değerlendirildiğinde ise katılımcılarının yaşlarındaki artışın düşük de olsa onların alışkanlık, gereklilik ve istekleri ile ters bir eğilime sahip olduğu şeklinde ifade edilebilir. Dolayısıyla bu çalışma kapsamında yer alan daha genç katılımcıların artan yaşları ile okuma alışkanlığı tutumunu meydana getiren bileşenlerden uzaklaştıkları değerlendirilmesi yapılabilir. Bu değerlendirmenin katılımcıların öğrenim gördükleri programların teorik-uygulama dengesi, kişilerin motivasyon, kaygı, stres, odaklanma gibi psikolojik profillerine bağlı durumları ve artık daha fazla mesleki çalışmaya katılmaları sebebiyle boş zamanları okuma alışkanlıkları yönünde aktif değerlendirememesinden kaynaklanabilir.

Katılımcıların cinsiyetlerine göre kitap okuma alışkanlığı alt boyutlar açısından incelendiğinde sevgi, alışkanlık, gereklilik, etki ve yarar alt boyutlarında erkek katılımcıların lehinde anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Literatürde öğrencilerinin kitap okuma alışkanlıklarını inceleyen çalışmalarda kadın öğrencilerin erkek öğrencilerden daha çok kitap okuduklarını belirtmişlerdir (Saraçoğlu ve ark., 2003; Gönen ve ark., 2004; Smaragdi ve Johnson, 2006; Göksel ve ark., 2006; Yalınkılıç, 2007; Korkmaz, 2007; İşeri, 2010). Dolayısıyla mevcut çalışmanın bulgusu literatür ile zıtlık göstermektedir denilebilir.

Çalışmada katılımcıların bölüm değişkenine göre okuma alışkanlığı tutumu ölçeğinin yalnızca sevgi boyutunda anlamlı bir farka sahip olduğu görülmüştür. Bu durum spor yöneticiliği öğrencilerinin spor bilimleri alanında gördükleri öğrenimin daha çok teorik ve okuma odaklı yapısına dayandırılabilir. Dolayısıyla spor yöneticiliği bölümüne mensup katılımcıların okuma ve sözel becerilerinin nispeten daha yoğun olabileceği yönündeki görüş bu çalışma kapsamında da bireylerin okuma sevgisi puanlarında meydana gelen yüksek seyrin sebebi olabilir.

Çalışmada yer alan katılımcıların öğretim gördükleri sınıf değişkeni bakımından ölçeğin alışkanlık boyutunda anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Bu durum değerlendirildiğinde ise katılımcıların okuma alışkanlığı tutumlarını belirleyen diğer bileşenler arasında salt olarak alışkanlığa dayalı yüksek ortalamaların ikinci sınıfta öğrenim gören bireyler ile diğer sınıfta öğrenim gören bireyler arasında ve tüm kıyaslamalarda ikinci sınıflar lehine gerçekleştiği görülmüştür. Çalışma kapsamında bu bulgudan çıkartılabilecek sonuç ise ikinci sınıfta okuyan öğrencilerin henüz adaptasyon sürecini tamamlayamamış birinci sınıf öğrencileri ile artık öğrenimlerini tamamlamaya yaklaşmaları sebebiyle sınav hazırlığı ve mesleki mesailere (işe) başlayan son sınıflar arasında olduğu söylenebilir. Bu noktadan hareketle de öğrenim sürecinin ortasında ve yeni adapte olmuş ikinci sınıf öğrencilerinin diğer sınıflara göre daha fazla (alışkanlık alt boyutu bazında) alışkanlık kazandıkları yorumu yapılabilir. Ayrıca ikinci sınıfta öğrenim gören öğrencilerin katıldıkları seminer, kurs ve formasyon eğitimleri gibi okuma yoğunluğu bulunan (çalışma yükü) süreçlere katılmaları sebebiyle daha fazla okuma alışkanlığı kazandığı ifade edilebilir.

Dolayısıyla bu çalışma spor bilimleri fakültesi öğrencilerinde ulaşmayı hedefledikleri yetkinlik düzeyleri ile okuma alışkanlıklarını dengeleyecek bir program oluşturma ihtiyacını değerlendirme bakımından oldukça önemlidir. Özellikle mesleki uygulamanın, çalışma hayatı ve kişilerin psikolojik profilleri gibi diğer dışsal etkenlerin de okuma alışkanlıkları tutumu üzerinde etkili olabileceği görüşünden hareketle konunun daha geniş örneklem ve diğer özellikler ile birlikte zenginleştirilerek alanyazına katkısı önerilebilir. Ayrıca bu alanda gerçekleştirilecek okuma alışkanlığı tutumu konulu

araştırmaların eğitim ve öğretim planlarının gözden geçirilmesi yönüyle de eğitim ve öğretim planlarını üstlenen uzmanlara yol gösterici nitelikte olacağı düşünülmektedir.

Yazar Katkıları

İlk yazar, verilerin toplanması ve makalenin yazılmasına katkı sağlamıştır.

İkinci yazar, istatistiksel analiz, bulgular ve yöntem kısmının oluşturulmasında katkı sağlamıştır.

Üçüncü yazar, çalışma fikrini ve teorik çerçeveyi oluşturmuştur.

Çıkar Çatışması

Yazarlar çalışma ve yayımlanması konularında herhangi bir çıkar çatışması belirtmemişlerdir.

KAYNAKÇA

Aktaş, N., & Üstün, Ü. D. (2017). The measurement of curiosity of teacher candidates: a study based on breadth and depth of interest. *Advanced Education*, 7, 33-36. Doi: 10.20535/2410-8286.92520

Alan, Y. (2020). Türkiye'deki üniversite öğrencilerinin kitap okuma profilleri. *Söylem, Filoloji Dergisi*, 5(1), 278-303.

Arslan, Y., Çelik, Z., & Çelik, E. (2009). Üniversite öğrencilerinin okuma alışkanlığına yönelik tutumlarının belirlenmesi. *PÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26, 113-124.

Camp, D. (2007). Who's reading and why: Reading habits of 1st grade through graduate students. *Reading Horizons Journal*, 47(3), 251-268.

Gönen, M., Çelebi, Ö. E., & Işıtan, S. (2004). İlköğretim 5., 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlıklarının incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 164.

Gömlüksiz, M. N. (2004). Kitap okuma alışkanlığına ilişkin bir tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenilirliği. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(2), 185-195.

Göksel, A. G., Caz, Ç., Zorba, E., & Gümüşdağ, H. (2016). Kitap okuma alışkanlığı: Bireysel ve takım sporları ile ilgilenen üniversite öğrencileri örneği. *Akademik Bakış Dergisi*, 55, 195-206.

Gündüz, B. (2015). *Üniversite 1. sınıf öğrencilerinin kitap okuma alışkanlıkları ve eleştirel okuma becerileri üzerine bir durum çalışması* (Yüksek Lisans Tezi). Bilkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

İşeri, K. (2010). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin okuma tutumlarının incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(2), 469- 487.

Kaçan Softa, H., & Ulaş Karaahmetoğlu, G. (2015). Üniversite öğrencilerinde kitap okumanın eleştirel düşünme üzerine etkisi. *Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik E-Dergisi*, 3(2), 24-37.

Korkmaz, İ. (2007). Üniversite birinci sınıfta okuyan öğrencilerin lise döneminde kitap okuma durumlarının incelenmesi. *Eurasion Journal of Educational Research*, 27, 127-138.

Pekkanlı, İ., & Kartal, E. (2010). Yabancı dil öğretmen adaylarının anadil ve yabancı dilde okuma alışkanlıkları üzerine bir araştırma (Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Örneği). *Journal of World of Turks*, 2(3), 91-105

Saraçoğlu, A. S., Bozkurt, N., & Serin, O., (2003). Üniversite öğrencilerinin okuma ilgileri ve okuma alışkanlıklarını etkileyen faktörler. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 4(12), 149-157.

Semerci, Ç. (2002). Türk üniversitelerinde beden eğitimi ve spor bölümü öğrencilerinin okuma alışkanlıkları. *Eğitim ve Bilim*, 27(125), 36-43.

Sunay, H., & Gündüz, N. (1994). Türkiye’de beden eğitimi öğretmeni ve spor adamı yetiştirme politikası. *Çağdaş Eğitim*, 19(199), 39-43.

Smaragdi, U. J., & Jonsson, A. (2006). Book reading in leisure time: Long term changes in young peoples’ book reading habits. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 50(5), 519-540.

Türegün, E., & Kaya, A. (2019). Marmara ve İstanbul üniversiteleri spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin kitap okumaya yönelik bakış açılarının değerlendirilmesi. *Türkiye Spor Bilimleri Dergisi*, 3(1), 26-32. Doi: 10.32706/tusbid.537434

Yalınkılıç, K. (2007). Türkçe öğretmen adaylarının okumaya ilişkin tutum ve görüşleri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1(1), 226-241.

Yılmaz, M., & Benli, N. (2010). Sınıf öğretmeni adaylarının okuma alışkanlığına yönelik tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 282-294.

Makale Geliş : 18.07.2020

Makale Kabul : 20.10.2020

Açık Erişim Politikası

Bu eser Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.tr>